

Et risikabelt liv

Iraksk flyktning er blitt fribyforfatter i Stavanger

«Risiko» er tema for Kapittel-festivalen i Stavanger, som åpnet i går. Manal Al-Sheikh vet hva ordet betyr i praksis.

INGUNN ØKLAND

– Hvorfor måtte du flykte fra Irak?

– Jeg forlot landet på grunn av den forverrede sikkerhetssituasjonen og alle farene som truet familien etter at min ektemann ble myrdet av ukjente revolvermenn.

– Hva slags aktiviteter er farlige for irakske intellektuelle i dag?

– Det er hasardiøst å drive med alt som ikke harmonerer med dominerende politiske og religiøse ideer. Alle som jobber i pressen eller media, er spesielt utsatt for drap, kidnapping eller tortur. I tillegg blir mange profesjonsutøvere utpekt som mål, inkludert universitetsansatte og leger.

– Er risikoen høyere i dag enn under Saddam Hussein?

– Vanskelig å si. Men på den tiden visste vi i det minste nøyaktig hvem fienden var. Nå er det motsatte tilfellet – de ulike politiske og religiøse fraksjoner i Irak iverksetter hver sine straffetiltak for «avvikende» meninger. Jeg kan forsikre at det gjør livet vanskelig og komplisert. Det er som om vi har mistet kompasset vi tidligere kunne bruke for å definere nøyaktige hvem som var eksempelvis journalistikkens fiende.

Kjærlighet. Manal Al-Sheikh har selv publisert poesi og essayistikk i en rekke irakske og arabiske aviser. Hun har jobbet med politiske spørsmål som både redaktør og journalist. Nylig redigerte hun en antologi med moderne irakske dikt. Den ble publisert i Egypt. Hennes egne dikt

Manal Al-Sheikh står sentralt på programmet under Kapittel 09. Hun flyktet fra Irak etter at mannen ble myrdet. FOTO: ANNE LISE NORHEIM

handler om basale menneskelige temaer, forteller hun, som kjærlighet og lidenskap.

– Jeg henter motivene fra mitt skadede land og alle tragediene vi har vært vitne til gjennom flere tiår med krig.

– Hva var din holdning til invasjonen i 2003?

– Det er vel ingen som synes det er enkelt når ens eget hjemland blir okkupert. Jeg var aldri tilhenger av den USA-ledede okkupasjonen, og jeg trodde aldri på det falske demokratiprojektet som skapte krig i mitt land. Krigen vil ikke ta slutt før de stridende partene innser at Irak trenger en regjering der alle jobber sammen for å gjøre landet til

et trygt sted. Det finnes et unikt etnisk og religiøst mangfold i Irak, et faktum våre politikere må ta innover seg for i det hele tatt å bli i stand til å stoppe blodutgytelsene. Men jeg er ikke optimistisk i det hele tatt. Jeg ser ingen tegn på at situasjonen forbedres.

– Du har en universitets-

grad i oversettelse fra engelsk. Hvem er de mest populære engelske forfatterne i Irak?

Shakespeare. – Irak pleide å være det første landet til å oversette engelske verker til arabisk. Vi var veldig interessert i å tolke utenlandske kulturer gjennom slike oversettelser. Vi vokste opp på mesterverk som *Paradise Lost* av Milton, Shakespeares skuespill og *Great Gatsby* av Fitzgerald. Også Henrik Ibsen er berømt i Irak, forresten.

– Hvordan er dagene dine i Stavanger?

– Livet her er fullstendig annerledes. Det er smertefullt å savne familien, særlig min mor. Mine to barn er her i Stavanger sammen med meg. Jeg forsøker å kommunisere så mye som mulig med andre gjennom arbeidet mitt. Jeg holder ikke ut å være fanget i min egen isolasjon og tristhet. Dette tvinger meg til å fortsette med skriveingen. En ny bok vil snart bli publisert, jeg ferdigstiller den her i Stavanger.

– I morgen skal du holde et foredrag om iraksk kulturliv. Hva er de viktigste aspektene?

– Det er faktisk umulig å svare kort. Irak er en kunsten og sivilisasjonens krybbe. Det jeg kan si sikkert, er at irakere er eksperter på poesi, musikk og skulptur. De har en utstrakt aktivitet på disse feltene, på internasjonale festivaler og konferanser.

ingunn.okland@aftenposten.no

*Kapittel 09: Se også anmeldelse av dokumentarfilmen *Burma VJ*, som åpnet festivalens eget filmprogram i går. Side 13.*

Manal Al-Sheikh (38)

Poet og journalist fra Ninive i Irak.

Første diktsamling i 1996.

Utdannet som engelsk-oversetter ved Universitetet i Mosul.

Har flere bidrag under Kapittel 09, blant annet et foredrag om kulturناسjonen Irak (i morgen kl. 18).

Fribyforfatter i Stavanger. Det internasjonale nettverket av fribyer gir midlertidig beskyttelse for truede forfattere og journalister.

Kapittel 09

16.-20. september Stavangers internasjonale festival for litteratur og yringsfrihet.

Gå ikke glipp av:

I dag:

«**Oljå – kalkulert risiko**, store gevinster og tap», seminar.

«**Kasserollerevolusjonen**», møte om finanskrisen med de islandske forfatterne Hallgrímur Helgason og Andri Snær Magnason.

«**Ungdommens råskap**», teaterforestilling om den unge Jens Bjerneboe.

I morgen:

«**En kvinne blant krigere**», møte med den afghanske politiker og feministen Malalai Joya.

«**Ubehaget i kulturen**», med Stig Sæterbakken og Bård Torgersen.

Lørdag:

«**Den norske konsensusen**», debatt om norsk offentlighet.

«**P.O. Enquist** møter Torgny Lindgren», forfattermøte mellom to svenske nestorer.

Aftenposten fakta

Er du et medmenneske med omtanke for andre?

Har du i tillegg litt tid til overs et par timer i uka?

FORUS, Kirkens Bymisjons senter for barn, unge og familier, trenger flere frivillige til prosjektet **Fuge**

Vi starter nye kurs torsdag 8. oktober kl 17. Kurset går over fem ganger.

Fuge gir hjelp og støtte til personer som er viktige i barns liv. Det være seg voksne som trenger en støttespiller i hverdagen, avlastning til barna eller barn som trenger en trygg voksenmodell.

Nysgjerrig eller lyst til å være med?

Ta kontakt med oss for en prat på tlf 934 86 396 / 929 198 92, mail: forus@skbo.no eller les mer på våre hjemmesider: www.bymisjon.no/fuge

Fuge

Dr. Fedon Lindbergs
www.fedon.no

Matkurs

God og sunn mat er verken kjedelig på smak eller vanskelig å lage. Kurset går over 4 kvelder og starter 21. september.

Ønsker du å holde på de gode intensjonene og gjøre noen forandringer i din nye hverdag?

Enkel kunnskap og praktiske løsninger med god smak, er hovedbudskapet i dette kurset.

Kurset gir deg praktisk kunnskap om et balansert kosthold, teori og demonstrasjoner, forslag til gode matvalg, tilberedning av alle dagens måltider samt nyttige råd og tips omkring innkjøp av sunne matvarer.

Pris
For én deltaker: kr 2.490,-
For to deltakere: kr 4.000,-
Ta med deg din partner, venn eller venninne og få redusert pris.

Kurskvelder
Mandag 21/8 – kl. 18.00 – 21.00
Mandag 5/10 – kl. 18.00 – 20.00
Mandag 12/10 – kl. 18.00 – 20.00
Mandag 19/10 – kl. 18.00 – 20.00

Sted
Dr. Fedon Lindbergs klinikk, Riddervolds gate 4, 1 etg.

Kursleder
Per Lauritz Lien

Påmelding ring 22 92 60 00

STORM OG SINNSRO

ACTIVAKONFERANSEN 2009

GAMLE LOGEN « ONSDAG 7. OKTOBER

Bli inspirert av spennende foredrag!

Årets konferanse tar for seg hvordan vi håndterer uforutsigbarhet på arbeidsplassen.

For de greske stoikerne var sinnsro et viktig ideal. I hvilken grad er denne innstillingen relevant i dagens arbeidsliv? Bør vi prøve å møte endringer og usikkerhet med sinnsro? Eller trenger vi et større register å spille på?

- **Einar Øverenget**
"Angsten for det gode"
- **Ingrid Gjerde**
"Bør soldater være stoikere?"
- **Harald Magnus Andreassen**
"Penger og urolige sjeler"
- **Erik Thorstvedt**
"Sinnsro og lagbygging"
- **Liv Arnesen**
"Selvledelse i storm"
- **Paul Moxnes**
"Fasettmennesket: Fornuft og følelser i arbeid"

Konferansen ledes av filosofene Einar Øverenget og Anne Rose Røsbak Feragen.

Påmelding og informasjon:
www.activakonferansen.no

HUMANISTISK akademi